

Egészségügyi veszélyhelyzetek az EU-ban: felkészülés és válságkezelés

Új programot indít az EU, amelynek célja, hogy Európa egészségügyi rendszerei felkészüljenek a Covid19-járványhoz hasonló, határokon átnyúló válságokra.

©Vchalup/AdobeStock

A [Covid19-járvány](#) rámutatott, hogy az EU országainak válsághelyzetben jobban együtt kell működniük és össze kell hangolniuk a lépéseiket, és fel kell ruházniuk az EU-t olyan jogosítványokkal, amelyeknek köszönhetően hatékonyan tud reagálni a jövőbeli határokon átnyúló egészségügyi vészhelyzetekre.

A tanulságokra épít az Unió új, „[az EU az egészségügyért](#)” („EU4Health”) elnevezésű programja, amelynek célja, hogy megszüntesse a járvány miatt felszínre került hiányosságokat. Az egészségügy elsősorban tagállami kompetencia, az EU kiegészítheti és támogathatja a

nemzeti intézkedéseket, és elfogadhat jogszabályokat egyes ágazatokban.

[Az EU közegészségügyi politikájáról ide kattintva tudhat meg többet.](#)

Az egészségügyi program célja a tagállami egészségügyi rendszerek megerősítésével és a jobb ellátás biztosításával a válságokra történő felkészülés és azok hatékonyabb kezelése, valamint az innováció és a beruházások ösztönzése.

A program három fő célkitűzése

- az európaiak védelme a határokon átnyúló súlyos egészségügyi veszélyekkel szemben
-

gyógyszerek és orvostechikai eszközök elérhetővé tétele

- az egészségügyi rendszerek megerősítése

Az egészségügyi program az EU nagyszabású, jövő generációra fókuszáló gazdasági [helyreállítási tervének](#) része, amelyet a május 27-i plenáris ülésen ismertetett a Bizottság elnöke. Az EP-képviselők már korábban is egy átfogó egészségügyi kezdeményezést [sürgettek](#). [Április 17-én a Parlament állásfoglalást fogadott el](#), amelyben különálló költségvetés létrehozását kérte a nemzeti egészségügyi rendszerek támogatására a válság idején, valamint a válság utáni beruházásokra, hogy rugalmasabbá tegye az egészségügyet és koncentráljon a leginkább rászorulóakra.

A Parlament európai egészségügyi uniót akar

Az EP 2020. július 10-i [állásfoglalásában ismét hangsúlyozta](#), hogy a koronavírus-járvány megmutatta, hogy az Uniónak hatékonyabb eszközökre van szüksége a közegészségügyi vészhelyzetek kezeléséhez. A képviselők ezért többek között az alábbiakat kérték:

- Mindenki elérhető áron juthasson hozzá a koronavírus-oltóanyaghoz és kezeléshez
- Sürgősen el kell végezni a tagállamokban az egészségügyi rendszerek tűrőképességét vizsgáló stresszteszteket
- A jövőbeli járványok elleni védekezésül létre kell hozni az európai egészségügyi reakálási mechanizmust

---

" A Covid19-járvány megmutatta, hogy az EU egészségügyi politikáját meg kell erősíteni. Az Európai Parlament elkötelezte magát amellet, hogy az Unió egészségügyi programjára szánt forrásból, és az erőforrásaink összevonásával, valóban hozzájáruljon az európaiak egészségének védelméhez. "

Pascal Canfin (Renew Europe, francia), a környezetvédelmi szakbizottság elnöke

---

Az egészségügyi program a 2021-2027 közötti időszakra vonatkozik, de a válság utáni helyreállításhoz kapcsolódó intézkedések a következő pár évre fókuszálnak.

Felkészülés a jövőbeli válságokra

Az Unió "RescEU" programja az [uniós polgári védelmi mechanizmus](#) keretében gyors reagálást tesz lehetővé a válsághelyzetekben, és ez így is marad. „Az EU az egészségügyért” program ugyanakkor hosszabb távú felhasználásra szánt, stratégiai egészségügyi készleteket és egyéb stratégiai tartalékokat foglal magában. Ilyenek például a a válság esetén mozgósítható orvosi és más egészségügyi személyzetből álló „tartalékstáb”, vagy a válaszlépéseket összehangoló, szakértőkből álló csoport.

Gyógyszerkészletek létrehozása

A program egyik fontos célja, hogy időben észrevegyék, ha hiány alakulna ki gyógyszerekből, orvostechikai eszközökből, vagy egyéb, a válsággal kapcsolatos termékekből. Az EU szerint fontos, hogy ezeket megfizethetővé tegyék, de emellett az innovációt is támogassák.

Támogatás a tagállami egészségügyi rendszereknek

Ellenállóbbá kell tenni a nemzeti egészségügyi rendszereket betegségmegelőző programok támogatásával, a jó gyakorlatok megosztásával, összefogással a nemzetközi szintéren és az egészségügyhöz történő hozzáférés javításával - szerepel a program céljai között.

Az új egészségügyi program a „globális egészség szemlélet” elvére épül:

- elismeri az emberi és az állati egészség közötti összefüggést, azt, hogy a betegségek átterjedhetnek az emberekről az állatokra és fordítva, továbbá azt, hogy a környezet révén az emberek és az állatok kapcsolatban állnak

Hosszú távon is fel kell készülni a kihívásokra

A program az alábbi témakörökkel is foglalkozik:

- hozzáférés a jó minőségű, megfizethető egészségügyi ellátáshoz az egyenlőtlenségek megszüntetésével
- a nem fertőző, például a daganatos betegségek, a mentális egészséget érintő problémák, és a ritka betegségek kezelése
- az egészségügyi rendszerek kapacitásainak egyenlőtlen eloszlása
- az antibiotikumok használatának visszaszorítása bizonyos esetekben
- a digitális innovációk széles körű elterjedése
- a környezetkárosodásból és -szennyezésből, valamint a demográfiai változásokból eredő egészségügyi terhek
- a védőoltások további ösztönzése

Mire terjed ki az új uniós egészségügyi finanszírozás?

Az új program révén a Bizottság 9,4 milliárd eurót szánna az egészségügyi rendszerek megerősítésére a következő hosszú távú költségvetésből. Ez **23-szor nagyobb összeg**, mint amit az előző hosszú távú költségvetésre fordított. A Parlament 2020 júliusában elfogadott állásfoglalásában üdvözölte a javaslatot, de külön költségvetést kért a kórházak és más egészségügyi rendszerek infrastruktúrájának javítására.

„Az EU az egészségügyért" program például az alábbiak finanszírozásával segít:

- országspecifikus, testreszabott támogatás és tanácsadás a leginkább rászoruló országoknak
- képzési és csereprogramok orvosok és egészségügyi dolgozók számára
- a tagállami felkészültségi és reagálási intézkedések ellenőrzése
- klinikai vizsgálatok a gyógyszerek és vakcinák kifejlesztésének felgyorsítása érdekében
- határokon átnyúló együttműködés és partnerségek
- elemző tevékenységek, például tanulmányok készítése, adatgyűjtés

További egészségügyi beruházásokat más uniós programok révén nyújt az EU, mint például az európai regionális fejlesztési és kohéziós alapokat az infrastruktúra építéséhez, a Horizon Europe programot az egészségügyi kutatáshoz és innovációhoz, az ESZA+ programot pedig a kiszolgáltatott csoportok támogatásához.

A Parlament és a tagállamok egyeztetnek az új egészségügyi programról a hosszú távú költségvetésről szóló tárgyalások részeként. Az EU 2021 január 1-jétől szeretné, ha az életbe léphetne.

További információ

[Az európaiak egészségének védelme](#)

[Az EU szociális dimenziójának erősítése](#)

[Kérdések és válaszok az új uniós egészségügyi programmal kapcsolatban](#)

[Háttéranyag: határokon átnyúló egészségügyi válságok \(angolul\)](#)

[A Parlament állásfoglalása a Covid19-járvány utáni uniós népegészségügyi stratégiáról - az eljárás menete](#)